



Tips på material till utespråklådan

- Vit duk (extra: duk med alfabetet/siffor/symboler)
- Hinkar (gärna med olika färger/symboler)
- Brickor
- Äggkartong och burkar (tex. filburkar med lock) för insamling av material
- Mjölkförpackningar och kartongbitar som kan klippas till lappar
- Klädnypor och snören
- 1-meters rep (TIPS! Barnen kan själva fingersticka eller -virka sitt rep)
- Tärning för utebruk
- Tygpåsar (för hämtaupdrag etc.)
- Tuschpenna och snöre (till fantasilekar och konstruktion)
- Hårband i olika färger (för att märka ut platser, sätta på pinnar)

Produktiva frågor

För att väcka nyfikenhet och skapa aktivitet hos barnen kan man ställa produktiva frågor. En stor del av lärandet sker "mellan fråga och svar" och förhoppningsvis ökar barnens vilja att ta reda på mer genom egna observationer.

Om barnet håller upp ett fynd och frågar: - Vad är det här? Är ofta vår spontana reaktion att ge ett kort och specifikt svar. Inget fel med det, men ibland kan det vara bra att dröja med svaret och spela "ovetande" en stund. För att utveckla och träna sin frågeteknik kan man ta hjälp av nedanstående kategorier (källa, Nynäshamns naturskola):

Uppmärksamhet	Mäta och räkna	Jämföra	Skapa aktivitet	Probleminriktade frågor/aktivitet (hypotes, undersökning, slutsats)	Resonera och spekulera
Vilken färg har...? Hur känns...? Har du lagt märke till om...? Har den...?	Hur många...? Hur lång...? Hur långa...? Hur bred...? Hur många...?	Ser alla likadana ut? (storlek, färg, mönster, hona/hane etc)	Vad händer om...?	Vad händer om/när...? Hur fort...? Hur länge...? Vad behöver...? Hur ser det ut när...?	Var växer...? Varför...? Vad behöver...? Vad gör...?

Aktivitetsidéer

Om inte annan källa anges är aktiviteterna hämtade ur boken, Molander, K. m.fl. 2017. *Leka och lära språk ute*. Outdoor-teaching förlag Ab.

Hämta-uppdrag (beskrivande ord, adjektiv)

Denna övning kan varieras på olika sätt! Lägg alla uppdrag i en eller flera hemliga påsar. Barnen tar ett kort och gör det som står. Tänk på att uppdragen ska vara lämpliga för årstiden och platsen. Exempelvis: Hämta något mjukt! Hämta något litet och platt!

Vita duken (arbete med olika begrepp)

En vit fungerar som bas i många olika uteaktiviteter. Tex. kan föremål från *hämta uppdrag* sättas på en vit duk = utställningsduk. Till följande kan samma föremål sorteras, jämföras och kanske kan man bygga något fint av dem. Föremål kan även placeras på ett visst område på duken. Tex. placera kotten i hörnet av duken osv.

ABC-duk (alfabetet, ordbyggnad)

Placera föremål på rutan med den första bokstaven i ditt namn. Hittar vi naturföremål att fylla rutorna med?



Fasttagslek eller kurragömma med bokstav i nacken

Markera ett lek område. Alla får en hemlig bokstav. Försök hålla den hemlig så länge som möjligt. Om fasttagaren får syn på din bokstav och ropar den blir du fast, och får en ny bokstav. Alt. Om du blir fast ställer du dig med händerna uppåt. För att bli befriad ska en kompis komma och säga vilken bokstav du har.

Klädstrecket (bygga upp ordförråd)

Hitta något som börjar på din bokstav, eller hitta olika föremål som börjar på samma bokstav, t.ex. ett L-snöre.

- Hur kan man arbeta vidare med föremålen på snöret?

Motsatser

Naturskolklassiker med äggkartong. Deltagarna arbetar ensamma eller parvis. De får en äggkartong och ett kort med motsatspar. Sedan ska kartongens fickor fyllas med föremål som passar in på adjektiven. När de är klara byter deltagarna lådor och ska försöka gissa vilka ord som stått på den andras kort.



En/ett lappar

Undersök omgivningen med lappar som är märkta med "en" eller "ett". Är det en eller ett _ ? Hittar vi lika många av båda?

Kaboom-leken (alfabetet, ordförståelse)

En hink med pinnar i mitten. Turvis tar deltagarna en pinne. Om det står en bokstav på den ska du säga något som börjar på den bokstaven. Då får du behålla pinnen framför dig på din plats. Om du drar en pinne med glitter ropar alla KABOOM! och springer för att gömma sig bakom närmaste träd. Ledaren samlar pinnarna och går för att leta efter barnen turvis, eller ber alla komma fram. (källa: rastaktivisterna)

- Hur kan vi anpassa den här leken till barn som inte har ett starkt språk, eller som inte ännu kan bokstäverna? (t.ex. färger...)

Gäddan kommer med en tvist (färger, siffror, symboler)

Leken är en omarbetad version av gäddan kommer. Ledaren delar ut ett kort till varje barn som enligt färg får ställa sig i 4 bon som är utmärkta med olika färgade koner (blå, grön, gul och röd x4). Boet är innanför konerna. Barnen uppmanas att hålla i kortet för ledaren kan, förutom färg, säga en symbol eller siffra som också finns på kortet. Tex. alla treor får springa ut från sina bon, alla gröna, alla med ett löv på kortet osv. När ledaren ropar GÄDDAN KOMMER ska barnen så fort som möjligt springa tillbaka till sina bon utan att bli fasttagna. De som blir fasttagna får vara i mitten med gäddan. (Källa: Kvarkens naturskola)

Färger

Det finns förstås otaliga saker man kan göra med färger. Till klassiska färgleken kan man tex. inkludera fågelbilder. En person går till "målet", vänder sig om och ber deltagarna se på sin bild och X steg framåt ifall deras fågel har något rätt.. osv.

Färg kan ibland behövas för att skilja på olika naturföremål, tex. olika långa pinnar. Man kan då sätta hårbånd i olika färger på dem och därefter ställa frågor som; vilken av pinnarna är längst? Är den gröna pinnen längre än den röda etc.

Sagor utomhus (*kreativt berättande*)

Att berätta: Berättaren kan med fördel vara utklädd och leda in barnen i en ny/bekant skog. Varje gång gruppen når en symbol händer det något nytt i sagan (t.ex. här ska man smyga, här finns en skatt, här finns ett sovande troll, hoppa mellan stenar...).

Hitta på egna sagor: Be eleverna placera ut 1-meters repet i terrängen = en sagostig. Vad händer en figur (valfri) som går längs med repet? Berätta för varandra! Som efterarbete kan barnen rita teckningar, göra filmer med hjälp av Stopmotion etc.

Busiga barn (*motsatsord*)

En motsats är något som är tvärtom. I den här leken får barnen vara busiga och göra tvärtom som den vuxna säger.

Förslag:

Gå – springa

Smyga – klampa

Ledsen – glad

Viska – vara högljudd

Bygg motorikbana/gå en egen trail

Over – under – between – through – along – behind. Deltagarna får bygga sin egen motorikbana. Koner/lappar placeras på valda platser. Prova gå varandras banor.

Hur kan den här utvecklas och anpassas?

- Exempel: bygg motorikbana för en myra. Testa!

För mer information, kontakta;

Ida Berg

040 4199756

ida.berg@naturochmiljo.fi

Oliver Sjölund

045 32 96 220

oliver.sjolund@naturochmiljo.fi



Följ oss gärna @Kvarkensnaturskola på facebook och instagram. Här får du årstidsrelaterad inspiration och information om undervisningsmaterial, samt naturligtvis det aktuella utbudet från naturskolan.